5
Vragenuur: Vragen Bosman

Vragen van het lid Bosman aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over **het bericht dat de regering-Eman (Aruba) weigert de begroting aan te passen**.

De heer **Bosman** (VVD):
Voorzitter. Op 2 mei 2015 hebben Aruba en Nederland een overeenkomst getekend om te komen tot het beheersbaar maken van de financiële chaos op Aruba. Dat had de basis kunnen zijn voor verbetering. In dat akkoord staat onder andere bij besluit nummer 3 dat "In de begroting 2015 de aanbevelingen van het College financieel toezicht (Cft), zoals neergelegd in de reactie van 29 december 2014, worden vertaald naar concrete en deugdelijk onderbouwde maatregelen, die tijdig in het lopende jaar kunnen worden geïmplementeerd". Op 8 mei stuurde de voorzitter van de Staten van Aruba, mevrouw Lopez-Tromp, een brief aan de regering waarin zij om opheldering vraagt, omdat de Staten op voorhand niet de overeenstemming zien tussen de tekst van de brief van de regering en het akkoord van 2 mei. Dan moeten alle alarmbellen afgaan. Het antwoord van de minister van Financiën van Aruba is nog veel zorgelijker. Ten aanzien van de aanbevelingen inzake overheidsinkomsten ziet de regering van Aruba "geen reden om in dit stadium substantiële wijzigingen in onderhavige landsverordeningen aan te brengen".

Ik kom daarom tot de volgende vragen. Welk verdrag heeft deze minister met Aruba ondertekend? Welke waarde hebben die afspraken? Wist de minister dat de regering van Aruba niet van plan was en is om de aanbevelingen van het Cft met betrekking tot de begroting voor 2015 van Aruba, zeker aangaande de inkomstenkant, over te nemen? Welke ruimte heeft de regering van Aruba om een eigen interpretatie te geven aan de afspraken die in dit akkoord gemaakt zijn?

Minister **Plasterk**:
Voorzitter. Laat ik allereerst zeggen dat ik heel blij ben dat wij op 2 mei tot goede afspraken met de regering van Aruba hebben kunnen komen. Dat zijn bindende afspraken gericht op een tijdelijk begrotingstoezicht om ervoor te zorgen dat de financiën van Aruba in balans worden gebracht. In de brief die de minister van Financiën, Bermudez, op 8 mei heeft gestuurd aan de Staten, schrijft hij: "Derhalve bewaakt de regering de begrotingsuitvoering nauwlettend teneinde een financieringstekort van -3.7% bbp te realiseren in 2015, conform de meerjarenraming. Zoals ik in het eerder voornoemd schrijven aangaf, zal de regering onverwijld de noodzakelijke correctieve acties ondernemen mocht op zeker moment blijken dat er structurele afwijkingen dreigen op te treden ten opzichte van de meerjarenraming." Ik ben blij dat te lezen. Je zou natuurlijk ook kunnen zeggen: dat is een mooi voornemen, maar wordt dat vervolgens ook uitgevoerd? Daarom is het zo goed dat wij die afspraken hebben gemaakt. Er komt nu een College Arubaans financieel toezicht (CAft) dat aan zet is als de begroting is vastgesteld. Dit college zal de begroting toetsen en zich afvragen of die afdoende is. Het CAft kan daar de regering van Aruba en zo nodig ook de rijksministerraad over adviseren als dat niet zo is. Daarenboven kan het CAft bijvoorbeeld de eerste kwartaalrapportage over het nu lopende jaar 2015 erbij pakken. Als dan gesignaleerd wordt dat de uitvoering, de realisatie van de begroting, achterblijft bij de plannen, kan het CAft ook op basis daarvan advies geven en zeggen dat er additionele maatregelen genomen moeten worden. Ik denk dus dat wij een sluitend stelsel hebben vastgesteld om ervoor te zorgen dat de minister van Financiën van Aruba een extra steuntje in de rug krijgt om de begroting in balans te brengen.

De heer **Bosman** (VVD):
De minister noemt het een "sluitend voorstel", maar dat is het dus niet. In de afspraken, in het akkoord, staat heel duidelijk dat de aanbevelingen van het Cft in heldere tekst worden overgenomen in de begroting. De minister schrijft gewoon letterlijk in zijn antwoord dat hij dit niet van plan is. Er is dus een akkoord waarin wij afspreken dat het belangrijk is voor Aruba en voor de overheidsfinanciën, maar de inkt van het akkoord is nog niet droog, of er komt al antwoord, want de Staten maken zich zorgen. De minister schrijft dan nog een keer dat hij het gewoon niet gaat doen. Dat schrijft hij gewoon letterlijk. En ondertussen blijkt dat het financiële gat van Aruba nog veel groter is. Er is sprake van een gat van 2,2 miljard Arubaanse guldens. Ik zet dat even in perspectief. De begroting van het land Aruba is ongeveer 1,5 miljard Arubaanse guldens. Die 2,2 miljard Arubaanse guldens — dat is ongeveer 1 miljard euro — zijn niet geïnde belastingen. De vraag is of deze ooit nog te innen zijn. Hier is sprake van structureel wanbeleid. In welk perspectief komt het akkoord nu te staan? Op welke wijze verwacht de minister dat Aruba dit gaat oplossen, zeker nu de minister van Financiën van Aruba aangeeft dat hij de aanbevelingen niet gaat overnemen?

Minister **Plasterk**:
Als de begroting dadelijk door de gouverneur van Aruba is getekend, is het aan het CAft om te beoordelen of de aanbevelingen voldoende daarin zijn overgenomen. Ik ben juist zo blij met het akkoord omdat dit betekent dat iedereen nu zijn eigen plek in het bestel heeft. Het is niet zo dat de Tweede Kamer in Nederland de toezichthouder is op de Arubaanse financiën. Nee, daar hebben wij het CAft voor in positie gebracht. We kunnen natuurlijk, met alle genoegen, een discussie aangaan over de getallen, maar ik vind dat wij die taak nu echt bij het CAft moeten laten. Als dat college de regering van Aruba daarover adviseert, kan de regering dat advies opvolgen. Mocht de regering dat niet willen doen, dan kan het CAft natuurlijk handelen richting de rijksministerraad. Dat bedoel ik met een sluitend stelsel. Het zou zeer wel kunnen dat het CAft daar nader advies over geeft, maar daar wil ik niet op vooruitlopen. Dat is nu echt aan de toezichthouder.

De heer **Bosman** (VVD):
Ik kom er toch op terug dat de Nederlandse belastingbetaler uiteindelijk weer het risico loopt. Uiteindelijk maken wij afspraken met landen onder elkaar. We gaan ervan uit dat die afspraken worden nagekomen, zeker ten aanzien van financieel beheer. Men heeft ons nu zelf gevraagd, omdat er een probleem is met de financiën. Het akkoord is gesloten om te voorkomen dat de financiën alleen maar verder uit de hand lopen. Nu blijkt keer op keer dat de gemaakte afspraken niet worden nagekomen. Verder blijkt dat er

grotere tegenslagen zijn dan wij al gedacht hadden. Dus het risico voor Nederland wordt alleen maar groter. Ik maak mij er ernstig zorgen over dat het afgesloten akkoord, geen hard akkoord is. Hoe hard is het akkoord dat de minister heeft afgesloten?

Minister **Plasterk**:
Er zit nu nog niet zo lang een nieuwe minister van Financiën, de heer Bermudez. Hij heeft aan de Staten van Aruba geschreven dat hij onverwijld de noodzakelijke correctieve acties zal ondernemen, mocht op zeker moment blijken dat er structurele afwijkingen dreigen van het meerjarenplan. Het commitment van de minister van Financiën van Aruba is dus heel duidelijk. Mocht het toch anders lopen, dan is het CAft volledig in positie op om elk moment de kat de bel aan te binden en te zeggen: dit dreigt verkeerd te gaan. Dat is van belang om de reden die de heer Bosman gaf, omdat we in het Koninkrijk uiteindelijk samen verantwoordelijk zijn voor het deugdelijk bestuur in de landen en willen voorkomen dat er dingen mislopen.

De heer **Bosman** (VVD):
De minister heeft meer gezegd. Hij ziet geen reden om in dit stadium substantiële wijzigingen in de onderhavige landsverordeningen aan te brengen. Dat was wel een aanbeveling van het College financieel toezicht. Die aanbeveling ligt er gewoon.

Ik sluit af met de volgende vraag. Kan de minister mij verzekeren dat er geen sprake kan zijn van een lening van Nederland aan Aruba zolang deze financiële wanorde bestaat?

Minister **Plasterk**:
Ja. Er ligt ook geen verzoek van Aruba om in aanmerking te komen voor de lopende inschrijving in Nederland. Het is op dit moment dus niet aan de orde. Ik hoop overigens dat er een moment komt waarop het wel aan de orde kan zijn. Dat zou de situatie van de overheidsfinanciën op Aruba namelijk zeer verlichten, maar daarvoor moet eerst de begroting weer op orde zijn.

De **voorzitter**:
Ik dank de minister voor zijn antwoorden en zijn komst naar de Kamer.